

 בארות המרכז הרפואי לבריאות הנפש אצלנו אנשים משנים	נגישות הטיפול והמשכיות הטיפול	משרד הבריאות בארות המרכז לבריאות הנפש
1	מהדורה	
מס' נוהל : 03.01.12	עד תאריך : 01.05.2028	תקף מתאריך : 01.05.2025
עמוד 1 מתוך 6	שם הנוהל : עזיבת מטופל את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית	

ניהול שינויים

תאריך	כותב הנוהל	תפקיד	מהדורה	מהות השינוי
16.12.2020			1.0	מסמך ראשוני
01.05.2022			1.0	הארכת תוקף נוהל
01.05.2025			1.0	הארכת תוקף נוהל

חתימות:

מאשרי הנוהל: חברי ועדת נהלים

תאריך:

שם ותפקיד: ד"ר מילי בר שקד, סגנית מנהל בית החולים
שם ותפקיד: רותי לוי, סגנית אח ראשי
שם ותפקיד: רחל אמשיקשוילי, ממונה על האקרדיטציה

אישור סופי:

<u>שם המאשר</u>	<u>תפקיד</u>	<u>תאריך</u>	<u>חתימה</u>
פרופ' דורון תודר	מנהל בית החולים	01.05.2022	
יוסף כמאל	אח ראשי	01.05.2022	

תוכן עניינים

1.	רקע:	2.....
2.	מטרה:	2.....
3.	אחריות:	2.....
4.	תחולה:	2.....
5.	סימוכין:	2.....
6.	הגדרות ומושגים:	2.....
7.	סמכות ואחריות:	3.....
8.	שיטה - הנחיות ביצוע:	3.....

 בארות המרכז הרפואי לבריאות הנפש אצלנו אנשים משנים	נגישות הטיפול והמשכיות הטיפול	משרד הבריאות בארות המרכז לבריאות הנפש
1	מהדורה	
מס' נוהל : 03.01.12	עד תאריך : 01.05.2028	תקף מתאריך : 01.05.2025
עמוד 2 מתוך 6	שם הנוהל : עזיבת מטופל את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית	

9. נספחים : 4.....

1. רקע:

- 1.1. כבוד האדם וחירותו וחוק זכויות המטופל, מקנים לו את הזכות להיות שותף לגבי הטיפול שיקבל. בחינת בקשתו של מטופל לעזוב את בית החולים תעשה על ידי הרופא באופן מקצועי, ללא כל שיקול זר.
- 1.2. בית החולים מכבד את זכותו של המטופל ובקשתו לעזוב בניגוד להמלצה רפואית אלא אם כן, מתקיימים תנאים לאשפוז כפוי.
- 1.3. מטופל המגיע ליחידת המיון/מאושפז בהסכמה/מטופל חוץ רשאי לבקש לעזוב את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית.

2. מטרה:

- 2.1. קביעת הנחיות ברורות ואחידות לניהול תהליך של עזיבת מטופל את בית החולים, בניגוד להמלצה הרפואית.

3. אחריות:

- 3.1. לעדכון הנוהל – וועדת ACC בשיתוף עם מנהל בית החולים וועדת נהלים.
- 3.2. להטמעת הנוהל – מנהלי מחלקות ואחיות אחראיות.

4. תחולה:

- 4.1. מנהלי מחלקות ואחיות אחראיות.
- 4.2. צוות פרא-רפואי

5. סימוכין:

- 5.1. [חוק זכויות החולה תשנ"ו 1996 סעיף 13.](#)
- 5.2. [חוק לטיפול בחולה נפש תשנ"ב 1991.](#)
- 5.3. [נוהל מוסדי- "נוהל שחרור"](#)
- 5.4. [חוזר מנהל רפואה "עדכון התוספת השניה של פקודת בריאות העם \(רשימת מחלות מחייבות הודעה\)", מס' 8/2011 מתאריך 06.2.2011](#)

6. הגדרות ומושגים:

- 6.1. **מטופל**- מטופל המגיע לקבל טיפול ביחידת המיון או המאושפז באחת ממחלקות/יחידות המרכז או מטופל חוץ (אמבולטורי).
- 6.2. **עזיבת מטופל** - מטופל המחליט לעזוב את בית החולים לפני השלמת בדיקה/ טיפול רפואי.
- 6.3. **"רופא"** - בעל רישיון תקף לעסוק ברפואה בישראל. רופא מורשה בעל סמכות החלטה לשחרר מטופל מיחידת המיון/מאושפז/אמבולטורי.

 בארות המרכז הרפואי לבריאות הנפש אצלנו אנשים משנים	נגישות הטיפול והמשכיות הטיפול		משרד הבריאות בארות המרכז לבריאות הנפש
1	מהדורה		
מס' נוהל : 03.01.12	עד תאריך : 01.05.2028	תקף מתאריך : 01.05.2025	תאריך הפצה : 16.12.2020
עמוד 3 מתוך 6	שם הנוהל : עזיבת מטופל את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית		

- 6.4. "רופא מומחה" - מומחה בפסיכיאטריה.
- 6.5. "רופא מנהל מקרה" - רופא, אשר יבדוק את המטופל ויהיה אחראי על ריכוז הטיפול והמעקב בו.
- 6.6. "קטין" - מי שטרם מלאו לו 18 שנה.
- 6.7. "מטופל חוץ" - מטופל אמבולטורי שמגיע לאבחון/טיפול רפואי במרפאות.
- 7. סמכות ואחריות:**
- 7.1. הסמכות והאחריות למתן הסבר למטופל המבקש לעזוב את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית, נתונה בידי רופא
- 7.2. הסמכות והאחריות לקבלת החלטה לשחרר את המטופל ולחתום על מכתב השחרור על פי נוהל "שחרור חולה מיחידת אשפוז" נתונה בידי רופא בעל סמכות החלטה לשחרר מטופל מיחידת המיון/מאשפוז/אמבולטורי.
- 7.3. הסמכות והאחריות להחתמת המטופל על גבי טופס "בקשה לשחרור" היא של צוות רפואי/סיעודי. במידה ואין המטופל יכול לחתום ומביע רצונו לשחרור יש לתעד זאת ברשומה הרפואית על ידי שני אנשי צוות (שני רופאים או רופא ואחות) (נספח א')
- 7.4. הסמכות והאחריות לתיעוד ודווח לרופא המשפחה, על עזיבת מטופל את בית החולים, במידה והיה מוכר, נתונה בידי רופא.
- 7.5. האחריות לדווח ללשכת הבריאות על מטופל הנושא "מחלה מחייבת הודעה אינדיבידואלית" המבקש לעזוב את בית החולים חלה על רופא. (סימוכין 5.4).
- 7.6. באחריות רופא/אחות אחראית משמרת לזהות מטופל המבקש לעזוב את בית החולים, אשר אינו בר כושר שיפוט מלא ולפעול על פי "חוק לטיפול בחולה נפש".
- 8. שיטה - הנחיות ביצוע:**
- 8.1. רופא יסביר למטופל את הסכנות וההשלכות הצפויות לו עקב עזיבתו את בית החולים.
- 8.2. רופא או אחות יעשו ניסיון לברר את הסיבות לבקשתו של המטופל לעזוב את בית החולים ויתעדו זאת ברשומה הרפואית.
- 8.3. רופא/אחות יחתים את המטופל על גבי טופס "בקשה לשחרור". (נספח א')
- 8.4. מטופל המסרב לקבל טיפול רפואי ואינו מוכן לחתום על טופס "בקשה לשחרור", שני אנשי צוות (2 רופאים או רופא ואחות) העדים לסירובו, יתעדו זאת ברשומה הרפואית בצירוף תיאור המקרה.
- 8.5. רופא בעל סמכות החלטה לשחרר מטופל מיחידת המיון/מאשפוז/אמבולטורי יכין על פי נוהל מוסדי "נוהל שחרור" מכתב שחרור ויחתום עליו בחתימתו ויצייין כי המטופל מסרב להמשך טיפול במסגרת אשפוז.
- במחלקות אשפוז – בהם הרופא התורן אינו נכלל בהגדרת רופא בעל סמכות החלטה לשחרר מטופל - יחתום על המכתב הרופא התורן לאחר קבלת אישור ממנהל מחלקה.
- 8.6. הרופא או מי מטעמו יודיע למשפחתו/אחר משמעותי של המטופל על שחרורו של המטופל בניגוד להמלצה רפואית.

 בארות המרכז הרפואי לבריאות הנפש אצלנו אנשים משנים	נגישות הטיפול והמשכיות הטיפול		משרד הבריאות בארות המרכז לבריאות הנפש
1	מהדורה		
מס' נוהל : 03.01.12	עד תאריך : 01.05.2028	תקף מתאריך : 01.05.2025	תאריך הפצה : 16.12.2020
עמוד 4 מתוך 6	שם הנוהל : עזיבת מטופל את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית		

- 8.7. רופא ידווח לרופא משפחה במידה והיה מוכר על החלטת המטופל, באמצעות מזכירת המחלקה.
- 8.8. רופא ידווח על מטופל הנושא "מחלה מחייבות הודעה אינדיבידואלית" המבקש לעזוב את בית החולים :
- 8.8.1. ללשכת הבריאות.
- 8.8.2. אחות ממונה למניעת זיהומים בבית החולים.
- 8.9. מטופל המבקש לעזוב את בית החולים ומצבו עונה על תנאים המתקיימים לצורך אשפוז בכפייה יש צורך ברופא פסיכיאטר מומחה להערכה ולפעול על פי "חוק לטיפול בחולה נפש".
- 8.10. בכל מקרה כאשר המטופל הינו קטין הנמצא עם הוריו או מלווה אחר ומבקש לעזוב את בית החולים, אחות אחראית משמרת תודיע למנהל המחלקה או מי מטעמו. יש ליידע גם את גורמי הטיפול בקהילה.
- 8.11. כאשר המטופל הינו קטין, הגורם המטפל ישוחח עם הוריו/אפוטרופוס, ינסה להבין את הסיבות לבקשה לעזיבת בית החולים. ישקול לערב פקיד סעד ומשטרה בהתאם לצורך.
- 8.12. בביצוע ההערכה יש לבדוק האם קיים סיכון התפתחותי המחייב הפעלת חוק נוער או לחלופין האם יש עילה להפעלת חוק טיפול בחולי נפש.
- 8.13. במידה ולא נמצאה עילה להמשך אשפוז בניגוד לרצונו, ישוחרר.
- 8.14. רישום ודיווח:**
- 8.14.1. רופא ואחות ידווחו ברשומה הרפואית על בקשת המטופל לעזוב את בית החולים בניגוד להמלצה הרפואית והסיבות לכך, כולל המלצות להמשך טיפול ומעקב.
- 8.14.2. רופא ידווח ללשכת הבריאות במקרה של מטופל הנושא "מחלה מחייבות הודעה אינדיבידואלית" המבקש לעזוב את בית החולים.
- 8.14.3. רופא ידווח לרופא משפחה במידה והיה מוכר, על עזיבת המטופל את בית החולים בניגוד להמלצה הרפואית ויתעד הדיווח ברשומה הרפואית.
- 8.14.4. עובדת סוציאלית תדווח לשירות הסוציאלי בקהילה / פקיד סעד ומשטרה בהתאם לצורך.

9. **נספחים :**
- 9.1. **נספח א'-** טופס "בקשה לשחרור"

	נגישות הטיפול והמשכיות הטיפול		משרד הבריאות בארות המרכז לבריאות הנפש
1	מהדורה		
מס' נוהל : 03.01.12	עד תאריך: 01.05.2028	תקף מתאריך : 01.05.2025	תאריך הפצה : 16.12.2020
עמוד 5 מתוך 6	שם הנוהל : עזיבת מטופל את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית		

	נגישות הטיפול והמשכיות הטיפול	משרד הבריאות בארות המרכז לבריאות הנפש
1	מהדורה	
מס' נוהל : 03.01.12	עד תאריך: 01.05.2028	תקף מתאריך : 01.05.2025 תאריך הפצה : 16.12.2020
עמוד 6 מתוך 6	שם הנוהל : עזיבת מטופל את בית החולים בניגוד להמלצה רפואית	

נספח א'- טופס "בקשה לשחרור"

טופס בקשה
לשחרור.docx